

DZIENNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCYALISTYCZNEJ

CENA PRENUMERATY:
 We Lwowie mies. . . kor. 12' -
 Z dostawą do domu . kor. 15' -
 Na prowincyi mies. . kor. 15' -
 W innych państwach . kor. 17' 50

CENY OGŁOSZEŃ:
 Ogłoszenia na wiersz nonp. 1 K
 Nadstawane za wiersz nonp. 3 K
 Pod kreniką wiersz . . . 5 K
 Drobnie ogłoszenia 30 lin. za wyraz

Adres Reakcyi i Administracyi
 Lwów, ul. Sykstuska, l. 21.
 Cena numeru pojedynczego:

60 hal.

NAKLADEM: LUD. TOW. WYDAWNICZEGO.

CZEK P. K. O. Nr. 142.176.

REDAKTOR NACZELNY: ARTUR W. HAUSNER.

Armia polska zetknęła się już z Denikinem. Bez chleba.

Zarząd naszego miasta obwieścił wczoraj mieszkańcom, że z braku chleba wydawać się będzie fasolę. Dlaczego tylko fasolę, a nie kaszę i ryż, których pewne zapasy są w magazynach miejskich, to jest już tajemnicą prezydium miasta. Tam te artykuły chowa się zapewne dla delikatniejszych żołądków, które karmią się od lat ze złoju magistrackiego. A więc miasto o 200.000 mieszkańców znalazło się bez chleba, tego osiągniętego artykułu spożywczego, jaki jeszcze pozostał wydawany na kartki. Mąki nie dostajemy od niepamiętnych czasów, kartofle nadchodzą, ale zupełnie zmarznięte, z braku opału ludność nie ma czym ogrzać swych mieszkań.

Jeżeli do tego dodamy, że w bardzo wielu rodzinach dzieci nie chodzą do szkoły, bo nie mają bucików albo ubrania, to będzie prawdziwy obraz rozpaczliwej sytuacji.

Wyjeżdżała delegacja do Warszawy i Poznania, czyniła wszystko, co mogła, aby wydostać coś dla zgłodniałej ludności i obok obietnic przyniosła jedno przeświadczenie, że na całym obszarze, od rządu począwszy, a na najniższych organach państwowych skończywszy, wszędzie panuje bezbożność i zamięszość i dlatego nie można uruchomić istniejących w kraju zapasów i oddać do użytku kromki chleba wyczekującej ludności mniejskiej.

Leżą we Włocławku olbrzymie zapasy zboża od szeregu mieszczy, ale nieudolność, czy zła wola uczyniła je materiałem martwym, nieużytecznym, ta nawet zalegającym będące do dyspozycji skromne środki przewozowe. Nieudolna administracja państwowa nie umie rozporządzić będącymi do dyspozycji środkami, dlatego ludność musi tak strasznie cierpieć.

Jest zgromadzone zboże, kopalnie pełne węgla, a równocześnie głód, równocześnie ludność marznie z braku opału. I wagony kolejowe są, ale one stoją tygodniami próżne po stacjach, zająm jak paskarz nie zechce ich łapówką uruchomić.

Z drugiej strony opór obszarnika i ws. Dowiadujemy się, że starosta przemyski nakładać musi w dziesiątki tysięcy idące kary na paskarzy obszarników, którzy zboża dostarczyć nie chcą, a rząd formuje specjalne oddziały wojskowe, aby wydusić przemocą kontyngent.

W całej Polsce rozsiadła się pogoń za lichwiarskimi zyskami, rozpasane instynkty rozdarłyby państwo, gdyby w tym wdziały osobistą korzyść. I gdy jedni pałają żądzą wzbogacenia się, olbrzymia część ludności ginie z głodu i nędzy.

Taka sytuacja jest na całym prawie obszarze ziem polskich.

Zrozpaczone masy ludowe zrywają się do buntu, bo mają dość tej męki, tej nędzy, gdy inni rządzą i opływają w dostatkach. O masowych demonstracjach głodowych donoszą ze wszystkich stron.

I we Lwowie cierpliwość, nadludzka cierpliwość, doszła do najwyższych granic napięcia. Naciągnięta struna wytrzymałości może pęknąć i

Koalicja tworzy „państwo lwowskie!” Paderewski utworzy fachowy gabinet Brak chleba we Lwowie.

Armia polska zetknęła się z wojskami Denikina.

„Przegląd Wieczorny” dowiaduje się ze źródeł wojskowych, iż armia polska w swym pochodzie na wschód w kierunku Płoskirowa, zetknęła się w okolicy Czarnego Ostrowa z przednimi strażami wojsk ochotniczych Denikina. Z ramienia komendy rosyjskiej zgłosił się do wojsk polskich pewien pułkownik rosyjski, który powitał armię polską jako „aliancką” i wyraził nadzieję, że obie armie będą zgodnie współpracować przeciw wspólnemu nieprzyjacielowi — bolszewikom.

Dotychczasowy stosunek wojsk polskich do rosyjskich był zupełnie pokojowy, a jak zapewnia „Riecz” warszawska, spotkanie obu armii miało charakter bardzo serdeczny.

Komisje plebiscytowe rozpoczną wkrótce swe czynności.

WIEDEN. (Pat.). Z Amsterdamu donoszą, że Lloyd George na zapytanie w angielskiej Izbie niższej, czy przewlekanie traktatu pokojowego przez senat amerykański może wpłynąć na zarządzenia plebiscytowe i na przewidziane przez koalicję komisje, odpowiedział: Rada najwyższa uchwaliła zawiadomić delegację niemiecką, że wszystkie komisje, jakie w myśl

uchwał koalicji mają być przedstawione będą natychmiast ułożone i mają natychmiast rozpocząć swoją czynność. Dalej oświadczył George, że ratyfikacja traktatu przez rząd niemiecki bynajmniej nie zależy od ratyfikacji tego traktatu przez rząd Stanów Zjednoczonych.

Komunikat sztabu generalnego:

z dnia 29 listopada.

Front litewsko-białoruski: Na południe od Połocka w rejonie Bobrujska stoczyły nasze oddziały kilka zaciętych potyczek, biorąc stu kilkudziesięciu jeńców, 8 karabinów maszynowych. Na całym froncie wzmożona działalność wywiadowcza i bojowa patroli.

Front wołyński: Ataki bolszewickich patroli wywiadowczych na przedmieście Nowogrodu Wołyńskiego, odparto.

Haller.

likwidacja armii Petlury.

WARSZAWA, 28 listopada. W dniu 23 bm. oddziały Petlurówców zapaliły stację kolejową i magazyny w Płoskirowie. Za chwilę oddziały Denikina rozpoczęły wchodzić do miasta. Tabory ukraińskie cofnęły się na Starokonstantynów i Gródek, żołnierze ukraińscy masowo przechodzą na stronę polską. Na stacji Wójtowice Petlura oddał się pod opiekę oddziału polskiego, i wraz ze 170 oficerami odjechał do Warszawy.

Pierwsza kobieta-posel w Anglii.

WIEDEN, (Pat.). B. K. iskrowo z Londynu. Dzisiaj wybrana została w Plymouth Lady Astor na członka Izby niższej. Lady Astor jest pierwszym żeńskim posłem w Anglii.

gdy rozpacz przeniesie się na ulicę, ta może się przemienić w krwawą kapiel.

Wczoraj obradowała Rada Delegatów Robotniczych miasta Lwowa nad położeniem aprowizacyjnym, na której stwierdzono powyższe, wstyd państwu i społeczeństwu przynoszące, skandaliczne przyczyny obecnego głodu. Zrozpaczona klasa pracująca chwyci się samobójstwa na paskarzy,

jeżeli władze nie okażą dość energii, aby tej zbrodni położyć kres, jeżeli władze nie rozwiją całej energii, aby ludność zaopatrzyć w najkonieczniejsze środki codziennego użytku.

Przestrzegamy przed groźnymi następstwami dłuższego rozpaczliwego położenia ludności. Gdy wynędniała ludność wylegnie na ulicę, może być już zapóźno!

Zwycięstwo wyborcze socjalistów włoskich.

II.

Przeciwko socjalistom można dzisiaj rządzić we Włoszech tylko, jeśli się ma klerykałów po swojej stronie, co jednak jest zupełnie sprzeczne z politycznymi tradycjami kraju. Ale na podstawie tego nie można jeszcze twierdzić, że połączenie się liberalnej burżuazji i klerykałów jest nie prawdopodobne albo wręcz niemożliwe. Nowa Izba wprost przebiegła do tego związku. Z wyborów wyszło około 100 klerykałów. Uprawiając opozycję, przy opozycyjnych głosach socjalistów mogą klerykali nie dopuścić żadnego rządu do steru, nawet gdyby antyklerykałne partie burżuazyjne, które się podczas walki wyborczej tak mocno zważyły, oddały się zgodnie na usługi rządu. Natomiast

rząd, któryby rządził wraz z socjalistami, można uważać w obecnym położeniu za wykluczony.

Partya, która do walki wyborczej wystąpiła pod hasłem zaprowadzenia republiki Rad, podkopalaby własny swój byt, gdyby wspólnie z burżuazyjnymi partiami wzięła na siebie odpowiedzialność za rządy, zwłaszcza w położeniu takim, jak obecnie, przy wzrastającym długu państwowym, gwałtownym spadku waluty, niepewności produkcji przy zupełnej zależności od zagranicy.

Ze stronnictwa „porządku“ najgorzej odebrała się partya nacjonalistyczna, która np. w Rzymie przeprowadziła tylko 2 kandydatów. Ogółem ograniczy się ona do 5 mandatów.

Charakterystyczna dla położenia politycznego jest

klęska partji tak zwanych pośrednich.

stanowiących stopniowe przejścia od bolszewizmu do burżuazyjnej demokracji. Dawniej włoska krańcowa lewica składała się z radykałów, republikańców i socjalistów. Radykał zwołał zbliżyć się do rządu i przeważnie roztopili się w burżuazyjnych partiach „porządku“. Z nich wybrano obecnie zaledwie kilku; republikańskie nie zdobyły nawet dziesięciu mandatów, a więc posiadają o połowę mniej, niż w poprzedniej Izbie.

Bardzo niepomyślnie wypadł rezultat wyborów dla reformistów.

to jest dla nacjonalnie usposobionych socjalistów, których frakcja, licząca poprzednio 23 mandaty, stopniła obecnie do 10. Przepadł wybitny ich przewodca, Bisolatti. Z tak zwanych „wolnych socjalistów“, którzy stoją poza partją socjalistyczną i reformistami wybrano tylko jednego.

Poniżej wszelkich oczekiwań są rezultaty, jakie osiągnął „Związek wojowników“ (Combattenti), tak osobno, jak i w porozumieniu z republika-

namą i reformistami. Wybrano ich około 20.

Wyszli z wyborów były towarzyszy partyjni, Rajmondo, osobnik politycznie dwuznaczny, pod względem charakteru brudny, który wybrany do poprzedniej Izby jako socjalista, teraz kandydował i przeszedł jako reprezentant koalicji wielkich kapitalistów przemysłowych w Genui. Zasiadł także w Izbie Mussolini, były towarzyszy partyjni i redaktor „Avanti“, który potem przeszedł na gle do partji wojennej i założył szowinistyczny dziennik „Il popolo d'Italia“.

Wyczerpujące ocenienie rezultatów wyborów może dopiero po jakimś czasie nastąpić. Obecnie można powiedzieć, że nowa Izba będzie rzeczywiście nowa.

Mniejsze małych i małych grupek zajmą partje: na prawicy klerykali, na lewicy socjaliści

Z obozów jeńców i internowanych

W obozach jeńców w Przemyślu — jak pisze „Wpered“ — i okolicy znajduje się około 4000 Ukraińców, rozmieszczonych w Pikulicach, Bańkońcach, na Zasaniu i w głównym szpitalu.

Materiałne położenie tych ludzi, według najwyższego organu, jest poniżej krytyki, głód i chłód na dziennym porządku. Prywatna pomoc nie może zaradzić licznym potrzebom. Dolega zwłaszcza internowanym brak odzieży i bielizny. Śmiertelność wielka. Na domiar złego rozmaici funkcjonariusze dopuszczają się na jeńcach wyzysku.

W obozie w Wadowicach znajduje się 3000 ludzi, a oprócz tego w szpitalu miejskim około 800. Szerzy się tutaj tyfus, na który dziennie umiera 6—8 ludzi.

Depesze.

Uroczyste posiedzenie krakowskiej Akademii Umiejętności.

KRAKÓW, (Pat.). Tegoroczne uroczyste posiedzenie Akademii Umiejętności miało wyjątkowo podniosły charakter ze względu na inauguracyjny charakter ze względu na inauguracyjny charakter nowych losów instytucji w wolnej Polsce. Na uroczystość przybyli członkowie ze wszystkich stron kraju.

Na uroczyste posiedzenie Akademii Umiejętności nadawali Naczelnik Państwa i prezydent ministrów depesze gratulacyjne.

Obrazki bez retuszu

LISTY DO REDAKCYI.

Codziennie przynosi poczta po kilkanaście listów i korespondentek do Redakcyi. Smutne to listy!... Zazwyczaj bezimiennie, jak bezimiennym jest szary tłum, smutna i koszlawa pisane, jak smutnem i koszlawem jest obecne życie nasze. Z liter, stawianych z mozołem, z treści, kreślonej z widocznym wysiłkiem na prostym, grubym papierze, więcej szloch nieukojonej, smutnej doł człowieka; bunt i protest żywiołowy, przeciw temu co jest i trwa, a zmienić się nie daje, to znowu sucha skarga i prosba o ratunek nagląca...

Smutne to listy!...

Wierzę ci kobieto — pisząca do nas — że sprzedałaś ostatnią poduszkę, aby kupić dwa kwarty „mamałgi“ — czuję twój ból, matko — że syna chorego na tyfus nie masz czem „zalać“ — rozumiem cię, zapracowany człowieku, skarżący się na wykwinne kawiarnię i restauracje hotelowe, gdzie przy dźwiękach muzyki i blasku słońca elektrycznych przewalają się tłumy wystrojonych pań i rozbawionych panów, podczas gdy ty siedzisz z drobnymi dziećmi w wilgotnej, ciemnej norze i kostniejesz z zimna...

Smucę się z wami, kochani!...

I czemże was pocieszę, gdy sam jestem smu-

tny?... Jak ulecze, gdy sam jestem chory i biedny?...

Z każdej linii waszego pisma mówi do mnie wasze smutne życie, niedosiężalnym dla nikogo szeptem... Widzę wasz ciężki trud i walkę codzienną o ochłap, czy ciepły kąpiel na barłogu w suterrenach. Idę z wami o zimnym świecie do ciężkiej pracy i patrzę w wasze oczy, z których patrzy lęk przed jutrem i troska o byt najbliższych... Przeżywam z wami wasze tragedye, których w słowach prostych oddać nie umięję, ni odmalować tak, aby za serce drugich uchwycić zdołały.

A przecież wasze serca tak samo krwawią, dusze tak samo się załamują i przeżywają swoje wzloty i upadki, lub konają pod brzemieniem troski i życia codziennego, jak dusze i serca tych, co w barwnych i mocnych słowach potrafią odmalować swe wnętrza i sprzedać je „od wiersza“ gawędzi!...

Każdy list wasz mam w ręku i czytam. O, jakże smutne są te listy wasze!

Pytasz mnie, biedny człowieku, dlaczego wypłacają ci tylko 50 koron miesięcznej pensji?... A no, może temu, że nie masz jednej nogi. Złe uważałeś przy przesuwaniu wagonów, więc urwało ci nogę. Przymierasz z głodu i zimna?... Ha, trudno!... Państwo nie ma obowiązku wspomagać kalek,

w centrum, skupiona, przez nacisk z obu stron — liberalna burżuazja. Grupy znajdujące się obok tych, praktycznie nie mają znaczenia, ponieważ na wypadki nie mogą mieć żadnego wpływu. Reformiści, republikańscy, i związek wojowników razem, nie zrównoważą nawet jednej trzeciej frakcji socjalistycznej.

Dzisiaj musi burżuazja rozstrzygać, co woli: czy podjąć jedną z najgwałtowniejszych walk o swe przywileje klasowe, czy też zdecyduje się na stopniowe rezygnowanie z nich.

Isnącej tylko te dwie ewentualności, a nie isnącej: wszechogarniającej, z gruntu zmieniającej wszystko program reform albo rewolucya.

Gdyby socjaliści po obecnem zwycięstwie zadowolili się czemś mniejszem, nie spełniliby obietnicy, która podczas walki zgromadziła masy około 100 chorągwi.

—o—

Włosi anektują Rijekę.

WIENIEN, (Pat.). Telegr. Comp. z Londynu. Z dobrze poinformowanych kół waszyngtońskich donoszą, że utrwała się przekonanie, iż włoska rada koronna pod przewodnictwem króla za kilka dni ogłosi anekcyę Rieki.

DWA GŁÓWNE POSTULATY SOCYALISTÓW WŁOSKICH.

LUGANO, 28 listopada. Socjaliści włoscy nie sprecyzowali jeszcze oficjalnie swego programu, z jakim wchodzi do nowej Izby. Pewnem atoli jest, że z całą energią wystąpią z dwoma postulatami, zawartymi w ich programie wyborczym: za natychmiastowem powszechnem rozbrojeniem i za przeprowadzeniem śledztwa w sprawie wojny.

Ogólnie panuje przekonanie — jak podaje „Corriere della Sera“ — że socjalistyczne zwycięstwo przy wyborach spowodować musi zupełnie nową orientacyę polityki Włoch względem koalicji.

—o—

CZESKI 5 - MILIARDOWY DEFICYT.

PRAGA, 29 listopada. „Vecernik“ podaje, że deficyt w przedłożeniu państwowem opiewać będzie na 5 miliardów koron. Pierwszy, przez dra Raszina wypracowany budżet zamykał się niedoborem 3.145 milionów koron. Zwiększenie się deficytu spowodowały operacye na Słowaczczyźnie i uregulowanie plac funkcyjaryuszy państwowych.

—o—

BYLI NASTĘPCĄ TRONU RUPRECHT BAWARSKI — PRZYSZŁYM PREZYDENTEM RZESZY.

BERLIN, 29 listopada. Według „Augsburger Neuesten Nachrichten“ bawarskie centrum zdecydowało się już na postawienie i poparcie kandydatury byłego następcy tronu bawarskiego, Ruprechta na godność prezydenta Rzeszy niemieckiej.

którzy nie wysłużyli pełnej liczby lat... Tak! tak!... Prosisz Boga codziennie o śmierć?... O, gdyby mógł słyszeć biedny człowieku, jak serce mi bije i w skroniach tętni... O gdybyś mógł słyszeć...

A ty naiwna staruszko, prosisz nas o pracę, bo już „nie sił nie masz z głodu?“ I niedowiedziałś do tego jeszcze?... O, jaka ty naiwna staruszczo kochana! I któż cię weźmie?... Na co komu zdasz się?... I skąd ty wiesz o tem staruszko, że w Ameryce są schroniska nawet dla starych, spracowanych zwierząt?... U nas takich rzeczy nie ma! Na nie twoje usprawiedliwienie, że całe życie pracowałaś igłą i że wnuk, który cię utrzymywał zginął w rosyjskiej niewoli!... To darmo!... Natę potrzeba ludzi zdrowych i silnych!...

Ja z tobą płaczę staruszko kochana, ale „nam“ potrzeba ludzi młodych i silnych!...

Skarżysz się głupia dziewczyno, że „twój“, który miał się z tobą ożenić, padł w Italię i został z trojgiem dzieci „bez niczego“. Zasiłek na utrzymanie dzieci nie należy ci się, głupia dziewczyno, boć ksiądz ci ślubu nie dawał. Rozumiesz?... Państwo musi mieć porządnie zarejestrowanych obywateli z legalną metryką. Twoja wina! Nasza ustawa zasiłkowa nie przewiduje przynajmniej z głodu dzieci nieprawego łoża. A że nie masz dla dzieci bucików, aby je posłać do szkoły i

Koalicja tworzy „państwo lwowskie!“

Ze sfer kompetentnych przyszło potwierdzenie wiadomości, że rząd nasz otrzymał depeşe z Paryża z treścią dokładną uchwały w sprawie mandatu do Galicyi Wschodniej.

Według pogłosek w uchwale tej powiedziane jest między innymi, że do Lwowa zwołany ma być sejm terytorjalny i utworzony rząd autonomiczny.

Utworzona ma być również armia wschodnio-galiczyjska, której Polska użyć może tylko w celach defenzywnych.

Depesza ta już od tygodnia znajduje się w rękach Paderewskiego, lecz dotychczas dla nieznanych powodów nie została ogłoszona.

System dwuizbowy w Czechach przyjęty.

PRAGA, 28 listopada. Onegdaj zebrał się — jak donosi „Czeskie Slovo“ — przedstawiciele skoalizowanych partji na rozstrzygające narady w sprawie przedłożenia konstytucyjnych, ponieważ załatwić niano jeszcze kilka spornych punktów zasadniczych.

Spornymi punktami są: System jedno i dwuizbowy, prawo wborze do obu Izby, prawo zwolnienia obu całoreprezentacyjnych, zakaz piastowania mandatów równocześnie do Izby i senatu, nienaruszalność własności prywatnej i praw koalicji.

Stanowisko większości, żądającej utworzenia drugiej Izby [senatu] utrzymało się. Socjaliści zostali przegłosowani. Wobec tego przyszłe Zgromadzenie narodowe będzie się składało z Sejmu z 300 członkami wybieranymi na 5 lat i z Senatu z 150 członkami, wybieranymi na 8 lat.

OBAWY CZESKIE O SŁOWACZYZNĘ.

BERNO, 29 listopada. Czeskie pismo „Rovnost“ pisze: „W naszej czeskiej prasie wzrasta w ostatnich dniach obawa przed wtargnięciem Węgrów i Polaków do naszej Słowaczyny i panuje przekonanie, że stoimy w przededniu nowej wojny o Słowaczynę. Obawy te są co najmniej przesadzone. Ze strony Węgrów przy dzisiejszym stanie węgierskiej armji można spodziewać się co najwyżej nierozważnego czynu kilku fanatyków czy oddziałów wojskowych; o poważniejszej akcji nie ma co mówić. Węgrzy i Polacy mają teraz większe troski na głowie, o węgiel, środki żywności i inne artykuły, niż ażeby mieli poważnie zajmować się kwestją walki o Słowaczynę. Prócz tego Węgrzy są dzisiaj zupełnie pozbawieni środków komunikacyjnych, albowiem Rumuni zabrali im 2/3 lokomotyw i wagonów. Nie mając zamiaru niedoceniać nieprzyjaciela, można z całą pewnością stwierdzić, że dotychczasowy stan naszej granicznej siły zbrojnej na Słowaczynie daje rękojmię zupełnego bezpieczeństwa naszego i Słowaczyny.“

grozisz „wskoczeniem do wody“, to nikogo ani nie obchodzi, ani nie grzeje. Twarde prawo, lecz prawo! Dura lex, sed lex! — po łacinnie. Ale co ty się na tem rozumiesz, głupia dziewczyno!...

Ach, jak mi cię żal dziewczyno, jak żal!...

A ty znowu światoburczy człowieku, chcesz za pomocą pośrednictwa zmienić ustrój śwjata?.. Irytuje cię, że gdy wracasz z nocnej pracy do zimnej izby, widzisz automobile i powozy, obwożące po mieście wymuskanych panów i krzykliwą damulki. Posądzasz ich nawet, że zapijają szampana, podczas gdy ty nie masz za co kupić pół litry mleka dla dzieci?.. I cóż to cię obchodzi?.. I my mamy się zajmować takim; sprawami?..

A czy wiesz o tem, że w tych powozach i autach mogą siedzieć ludzie o wielkich wpływach i bogactwach?..

Jedna ich skarga, jedno słowo, może cię zdmuchnąć z wiodowni i pozbawić chleba i pracy?..

Ach, ty czupurny człowieku! Nie zmienisz ty, ani my ustroju tego śwjata! Zawsze były powozy i szampan; zawsze byli tacy, którzy powozami jeździli i szampana pili i tacy, których to irytowało.

Ze przy terażniejszych stosunkach wydaje ci się to prowokacją, to jest rzeczą względną... Są różne zapatrywania!..

W sprawie pokoju z bolszewikami.

W odpowiedzi na interpelację posła Perla i towarzyszy zakomunikowaną pismem z dnia 10 października 1919 r. Nr. 3822 Ministerjum Spraw zagranicznych ma zaszczyt donieść co następuje:

- 1) Rząd sowieński nie zwracał się do Polski z propozycją pokoju.
- 2) Polska nie prowadzi wojny z rozkazu koalicji.
- 3) Dopóki niebezpieczeństwo ponownego najazdu nieprzyjaciela nie zostanie usunięte, nie może Ministerjum Spraw zagranicznych uznać, że cel obrony narzuconej nam wojny został całkowicie osiągnięty.
- 4) Zdając sobie sprawę z brzemienia, jakiem jest dla państwa polskiego wojna, Rząd chętnie by dążył do zawarcia pokoju, nie sądzi jednak, aby w chwili obecnej nieprzyjacieli przystał na warunki, odpowiadające siusznym naszym żądaniom i bronionym przez nas siate zasadom sprawiedliwości i ludzkości.

Podsekretarz Stanu.

MIĘDZYNARODOWY URZĄD PRACY.

WASZYNGTON, 26 listopada. Doniesienie urzędowe. Wczoraj omawiano utworzenie stałego międzynarodowego urzędu pracy, który ma się znajdować w siedzibie Rady związku ludów i będzie miał na celu zbieranie materyałów wszelkiego rodzaju, odnoszących się do stosunków pracy, drożyzny itp., aby je zredagować dla przyszłych obrad. Następujące kraje wyślą rządowych przedstawicieli do tego urzędu: Belgja, Francja, Anglia, Włochy, Polska, Szwajcarya, Hiszpania, Holandya, Niemcy, Japonia, Argentyna.

Stany Zjednoczone i Dania jeszcze nie wypowiedziały się.

Przedstawiciele południowych państw amerykańskich wniosły wspólny protest przeciw temu, że z 20 amerykańskich państw wybrano tylko 1 delegata do urzędu pracy (Argentyna).

Ja cię pojnuję człowieku, wracający z nocnej pracy do zimnej izby...

Smutne są listy wasze, kochani!...

Wierzycie mocno, pisząc do nas, że wystarczy interwencja, pomoc, czy porada „szanownej Redakcyi“, a dużo się zmieni i stanie się lepiej.

W błędzie jesteście, kochani! Są pewne ustalone pojęcia wśród społeczeństw, pewne prawa zatwierdzone przez egoizm i głupotę ludzką, obowiązkami wymyślone dla drugich i etyka, pomalowana na kolor panującej mody i nowych przesądów, że nie się zmienić nie zdoła, że każdy wysiłek staje się syzyfową pracą, a każda próba wywalczenia dla was lepszej doli, goryczą, co po brzegi puhar zapełnia.

Leżą wasze listy na mojem biurku, proste i niewymuszone w formie i treści, jak żywy wyrzut sumienia, jak łzy wypłakane nadaremnie i krzyczą do mnie wołaniem, zblakanego wśród bezmiarów pustyni, człowieka...

Listy, które nie doszły!...

O, wiele jest teraz takich listów, pisanych z bijącym sercem, mocną nadzieją i niezłomną wiarą w posłannictwo pisanego słowa.

Listy, które nie doszły!...

Smutny jestem, jak te listy wasze, kochani!.. Raort.

Pad. rewski utworzy gabinet fachowy.

„Przegląd wieczorny“ informuje pod datą 28 bm. Z całkowicie miarodajnego źródła otrzymujemy następujące informacje:

Naczelnik Państwa udzielił p. Paderewskiemu podczas wczorajszej konferencji w Belwederze misji na zajęcie się sprawą utworzenia nowego gabinetu w porozumieniu z Sejmem.

Cały gabinet będzie się wobec tego tworzył na gruncie sejmowym, w ścisłym porozumieniu z klubami sejmowymi.

Przyjęto zasadę, że gabinet nie będzie miał charakteru partyjnego, lecz wybitnie fachowy. Gdyby jednak miało się okazać, że wybitny i niezbędny fachowiec może być znaleziony wśród posłów sejmowych, to przynależność jego partyjna nie będzie stanowiła żadnej przeszkody w powołaniu go do gabinetu.

Nawet socjaliści gotowi są popierać każdy gabinet fachowy, choćby w nim zasiadali ludzie innych niż oni, zapatrywań.

Na pierwszym planie stoi sprawa wyboru osoby na stanowisko wiceprezydenta przyszłego gabinetu. Były w tej mierze kandydatury: dotychczasowego ministra spraw wewnętrznych Wojciechowskiego i przywódcy „Zjednocz.“ Skuńskiego.

Zdaje się nie ulegać wątpliwości, że wiceprezydentura zostanie zaofiarowana ostatecznie p. Wojciechowskiemu, cieszącemu się zaufaniem i szacunkiem wszystkich stronnictw sejmowych.

Król włoski ma być wygwizdany.

ROTTERDAM, 27 listopada. Telegram Biura Reutersa z Rzymu do angielskiej prasy, który do Londynu przyszedł z trziedniowym opóźnieniem, donosi, że przy otwarciu nowego parlamentu włoskiego należy oczekiwać poważnych niepokojów. Skrajni socjaliści mają podobno zamiar przy otwarciu parlamentu urządzać próbę siły i wygwizdać króla, by mu nie pozwolić wygłosić mowy tronowej.

Ministrowie naradzają się nad sposobem uniknięcia tej sceny. Rozważa się nawet możliwość abdykacyi króla na rzecz księcia Aosty albo następcy tronu, Humberta.

Wiadomości z przemysłu naftowego.

NIEMCY. Wiadomość o rzekomem odkryciu terenu naftowego w Oldenburgu, o czem niedawno doniosły niemieckie dzienniki, okazuje się przedwczesną. Roboty wierceniowe na razie wstrzymano, ponieważ poniżej 600 metrów niepodobna wiercić. Powodem tego zbyt mała średnica rur świdrowych u nasadka. Ma się jednak przedewzwać nowe wiercenie.

Skuteczne natomiast są wiercenia koło miejscowości Klein Isede i Oberg w okręgu Peln. Z jednego otworu wiertniczego przy Oberg wydobywa się już dziennie do 35 hektolitrów ropy.

MORAWY. Jak z Berna donoszą, odkrył nadinżynier I. Kuba w Bubnam na Morawach obfite źródło naftowe. Za pierwszym wierceniem już natrafiono w głębokości 550 metrów na pokład ropy o wysokiej wydajności i znacznej zawartości benzyny. Wydobyty olej ma już w surowym stanie świecić jasnym płomieniem.

Wiadomość tę przyjąć z zastrzeżeniem należy, gdyż kto wie, czy nie ma się tu do czynienia z czeską autosuggestją po utracie nadziei w transporty ropy z „ukraińskiego“ Borysławia.

FRANCYA. We francuskiej Izbie wskazał minister Loucheur w swojej wielkiej mowie programowej na to, że Francja otrzymała na podstawie umowy pokojowej źródło ropne w Pechelbronst jako pierwsze źródło we Francji.

NORWEGIA. „Lagerstätten-Chronik“ pisze: Z uporem powtarzają i utrzymują się w fachowej prasie wieści z Norwegji o odkryciu oleju ziemnego na Spitzbergen.

Jak obszarnicy dostarczają państwu zboże.

Wszecpolski obszarnik Skarbek nie dał ani ziarnka!

Lwów, 30 listopada.

Mieszkańcy miast miesiącami nie otrzymują mąki im należnej, masy głodują, urzędnicy urządzają demonstracje głodowe, wojskowość nie otrzymuje artykułów spożywczych, a obszarnicy nasi są głusi na wszystko i ziarnka zboża nie chcą dobrowolnie wedle przepisanego kontyngentu dostarczyć państwu. Czyż to ta klasa ludzi, która uroiła sobie, że ona tylko ma monopol na sprawowanie rządów.

Jak donoszą,

hr. i poseł endecki Aleksander Skarbek
w Rudkach

zamknął hermetycznie swe spichtrze i rękami i nogami broni się przed wydaniem zboża państwowemu urzędowi wedle cen maksymalnych. Z tym panem nie łatwa sprawa, bo nie zdołano od niego dotychczas uzyskać

ani kilograma zarna.

Drugi podobny szlagon to

marszałek powiatowy w Śniatynie p. Krzysztof Wjcz.

Ten znów powiada, że rzekomo miał mu przy śniadaniu powiedzieć gen. Iwaszkiewicz, ażeby nie wydawał zboża, bo i tak wojskowość lepiej mu zapłaci przy odbiorze — bo po 600 kor. za cełnar, to też trzeszczą u niego stodoły od pszeniczki złotej — ale dla ludności głodującej — nie ma.

Inaczej zapewne to wygląda, gdy zjawi się u takiego pana „hyena paskarska“, lecz wtenczas „to co innego“. Właściciele widzą to dobrze i wprost oświadczają, że również nie dadzą zboża, mówiąc:

Co robi urząd walki z lichwą.

Lwów, 29 listopada.

Wobec prawdziwego szalu paskarskiego, jaki ogarnął kupców i wytwórców najkonieczniejszych artykułów codziennego użytku, zapytuje zaniepokojone i zrozpaczone społeczeństwo, gdzie jest i co porabia urząd walki z lichwą? Czyżby zasiadający tam panowie nie widzieli potrzeby swego działania, czy sądzą, że obecne stosunki na targach są zupełnie normalne?

Dopóki na ozele tego stał p. Pajaczkowski, bodaj od czasu do czasu dowiadywało się społeczeństwo o zamknięciu jakiegos dygnitarza z paskarskiego fachu, były bodaj oznaki, że ktoś czuwa i działa w obronę nieszczęśliwej, ograbianej ludności.

Z jego ustąpieniem nastąpiła cisza. Jak twierdziło „Słowo“, naraził się Pajaczkowski narodowym paskarzom dlatego w interesie państwa i narodu leżało, aby ustąpił. Ale w jego miejsce przyszedł, rzekomo pies na paskarzy niepolskich i nie...

W pismach krakowskich czytamy, że tam paskarza rozstrzelano, inny wybitny mieszczanin-rzeźnik, siedzi w kryminale, zamykają kawiarnie, którzy miliony zrobili, a u nas paskarze mogą spać spokojnie wraz z kierownikami urzędu przeciw lichwie.

Ale społeczeństwo nie zadowolilo się samem istnieniem urzędu. Panu gen. delegatowi Gałeczkemu podlega urząd walki z lichwą i do niego zwracamy się, aby przepędził nieudolnych z zajmowanych w tym urzędzie posad, a powołał ludzi zdolnych podjąć obowiązkom.

„Jak da dwór to i jmy damy“.

Czy nie ma już wogóle na te potworne stosunki lekarstwa?

Już wiele notowaliśmy faktów, że wojskowość zmuszona uporem szlagonów-obszarników, płaci za zboże wyższe ceny ponad ustanowione urzędowo ceny maksymalne, ale do czego prowadzi to postępowanie, świadczy przytoczony wypadek. To tylko rozzuchwała w oporze paskarzy i powoduje drożyznę w całym państwie. Wszak wojskowość, mając na miejscu asystencyę, może odbywać rekwizycyę podobnie, jak to uczyniła po miastach u kupców.

Zwracamy na te stosunki, stale panujące we wschodniej Małopolsce uwagę naszych posłów w Sejmie oraz naczelnych władz wojskowych w Warszawie, ażeby podobnych nadużyć na szkole skarbu państwa natychmiast zabroniły. Zakupy dotychczasowe należy unieważnić, a pobrane paskarskie ceny, powyżej cen maksymalnych należy ściągnąć wraz z grzywnami od obszarników-paskarzy. Wszystkich kierowników intendatur, którzy dopuścili się podobnego nadużycia na szkodę państwa, należy przykładnie ukarać.

Lud głodujący nie ścierpi tego i nie dopuści, by przez podobne zbrodnicze praktyki zwiększał się dług państwowy, który chyba obszarnicy nie zapłacą.

Sądź i kary domagamy się nad mafią, która wyniszcza naród i państwo.

Skoro tak postępują obszarnicy, zajmujący wybitne stanowiska publiczne, cóż dopiero mówić o mniejszych żubrach. Kiedyż nareszcie w Polsce otworzą się kryminale dla opornych obszarników, aby ich napiętnować jako największych szkodników i krzewicieli bolszewizmu w Polsce.

NIEMCY PRZESYLAJA ŻYWNOSĆ WIEDNIOWI.

BERLIN. (Pat.). Zgromadzenie narodowe uchwaliło bez dyskusji, że przez cztery tygodnie racye miesięczne będą ukrócone o 50 gr. na głowę. Z tych oszczędności udzieli się pomocy Austrii, a w szczególności Wiedniowi. Uchwała zapadła wszystkimi głosami przeciw głosom niezawisłych socjalistów, którzy także w zasadzie oświadczyli się za udzieleniem pomocy Austrii, ale żądali, aby to się stało bez ukrócenia racyi mącznej w Niemczech. Zgromadzenie uchwaliło też jednogłośnie, że należy wdrożyć rozmaite prywatne akcyje ratunkowe dla Austrii, a w szczególności dla Wiednia.

Kącik rupieciowy.

PRZEŻYTKI

(Autentyczne).

Nie wszystkim pięć lat wojny były nauką. Po kątach pasorzytuja ciągle i to nawet w po-każnych ilościach przeżytki. Ciasne i wsteczne dziwolągi... Otóż przychodzi do lokalu mieszczącego jadalnię dla wojskowych i młodzieży ex-„hrabina“ z zapytaniem, czy mogłaby wynająć na święta część lokalu. W lokalu tym pragnęła zbierać panienki z „towarzystwa“ dla pobawienia się swobodnie. Na uwagę gospodyni lokalu, że mogą to uczynić w lokalu wspólnym, a będzie im przestronniej, oświadczyła ex-„hrabina“ że panienki „z towarzystwa“ (szlachcianeczki i dwie z „tytulikami hrabiowskimi“, takie sobie się rotki austriackie. Prz. spraw.) pragną być „nie żenowane“ i „miedzy sobą“, a w lokalu tym bywa towarzystwo „bardzo mieszane“. Na tem utknęły układy.

Konkluzya rzeczowa: Szanujemy każdą warstwę społeczną, gdy jej jednostki pomagają sprawie publicznej. Niestety grupa ziemianko-szlachecka w swej zbyt dużej większości zanadto dba o swoje prawa „stanowe“, o swoje interesa materialne, a zanadto często zapomina o obowiązkach wobec ogółu. Jaskrawym dowodem tego minimalna ofiarnosć na cele ogólne (patrz listy zbiórek), minimalna obowiązkowość wobec państwa (patrz choćby tylko wykazy pożyczki państwowej), minimalna gotowość do potocznych potrzeb społecznych, czy narodowych. Ale zato maksymalna chęć korzystania z ustroju państwowego (urzędy, poselstwa itd.), maksymalna łatwość w uchylaniu się od obowiązków nawet ustawowych (rekwizycyja zboża, podatki i inne daniny) i maksymalna pretensjonalność wogóle do pewnego często niekwalifikowanego pierwszeństwa.

Więć i ów obrazek o „kózkach szlacheckich“ pragnących być „miedzy sobą“, a nie pragnących przyczynić się grupowo (a gdyby i masowo!) do czegoś pożytecznego, to przykra ilustracyja bezdusznosci owej grupy „sierocej“, tęskniacej do „wygódek“ bytowania w austriackich zaborezych uściskach, a nie skorej do pogodzenia się z nowym porządkiem rzeczy. Tych pan. panienek i paniczów „z towarzystwa“, tych chwastów społecznych z epoki przedpotopowej — niczego wojna nie nauczyła.

Gdy Józefowi II. uczynił mistrz ceremonii uwagę, że zbyt się „popularyzuje“, odparł tenże, że gdyby chciał być „miedzy swoimi“ musiałby zamieszkać w dynastycznych grobowcach u Kapucynów. Więć niech te nasze przeżytki co rychlej zamrą i spoczną „miedzy swoimi“ — niech to uczynią jak najprędzej — bo brak miejsca dla nich.

R. sp.

PRENUMERATĘ na „Dziennik Ludowy“ można nadszłać u sekr. Budzickiego w organizacji pracowników kolejowych Rzeczypospolitej Polskiej, ul. Gródecka 1. 69 codziennie w godzinach popołudniowych od 4-tej do 6-tej wieczorem.

NADESLANE.

Za rubrykę tę redakcyja nie odpowiada.

Specjalista chorób nerwowych

Dr. ŚWITALSKI
powrócił, ord. Pańska 11 od 3-5.

Specjalista chorób wenerycznych, skóry i moczowych

Dr. WILHELM LAUTERSTEIN

b. elew kliniki w Berlinie, b. sekundaryusz szpit. powsz ord. 11-1 1/3-5 Lwów, Sykstuska 37 (róg Stowbckiego).

Z GRONA GROMANÓW

MARYA STEFANIA EWA

HABDANK GEMBARZEWSKA

wdowa po starszym inżynierze kolei Karola Ludwika, naczelniku Stacji Lwów-Podzamcze urodzona w Pleśnej dnia 6 grudnia 1843 roku zasnęła w Panu we Lwowie zaopatrzona św. Sakramentami po długich a ciężkich cierpieniach.

Obzęd pogrzebowy odbędzie się we wtorek 2 grudnia br. o godz 2 pop. z domu żałoby przy ul. Murarskiej 1. 27 na cmentarz Łyczakowski, na który krewnych przyjaciół i znajomych zapraszają w nieutulonym żalu dzieci, zięć i wnuki.

Nabożeństwo żałobne za duszę s. p. zmarłej odbędzie się w kościele paraf. św. Maryi Magdaleny w dniu 3 grudnia o godz. 8 rano.

Popierajcie Polską Poż. Państw.!

SENSACYA!

SENSACYA!

CASINO DE PARIS

Wytworny teatr różnaitości (Lwów, ul. Rejtana 3).

Pierwszorzędny atrak. program od 1 do 15 grudn. br. Początek o 7.30 wiecz.

Bilety wstępu sprzedaje wcześniej znany Zakład fotograficzny „FLORA“ pl. Maryacki 6-7.

Występy największych, jedynych w swoim rodzaju znakomitości artystycznych. Sztuką swoją niemal czarodziejską dokonują istnych cudów na scenie budząc zdumienie i zachwyty. Ryszard Pytel, znak. humor. warszawski. Helena Czaplinska, polska subretka. Fenomenalna nowość: Amerykanin Frank Edens, cud siły ludzkiej. Dosze Duo Englisch Song and Dans. Sisters Wood, akt na bambusie. Józefa Zawistowska, śpiewaczka par excellence. Emilie Rose ze swoim Lili, psem akrobatycznym. Ardea, mistrzyni tańca.

Od 6-tej wiecz. przy kasie.

Nowiny z dnia.

Lwów, 30 listopada.

REPERTUAR TEATRU MIEJSKIEGO:

W niedzielę, 30 listopada o godz. 8 i pół popoł. „Cnotliwa Zuzanna”, operetka w 3 aktach Jana Gilberta z pp. Miłowska, Kasprowiczową, Bogdanowicz, Kuligowski, Justianem i Folańskim.

W niedzielę, 30 listopada o godz. 7 wiecz. „Polityka”, komedia w 3 aktach Włodzimierza Perzyńskiego z pp. Hałacińską, Michnowską, Czakiem i Bieleckim w rolach głównych.

W poniedziałek 1 grudnia o godz. 7-mej wieczór: „Aida”, opera w 4 aktach J. Verdiego z pp. Korolewicz-Waydową, H. Green, Kasprowiczową, Okońskim i po raz pierwszy z pp. Wolińskim, Hornerem i Wikińskim.

We wtorek 2 grudnia o godzinie 7 wieczorem „Polityka”, komedia w 3 aktach Wł. Perzyńskiego w niezmiętej obsadzie.

—o—

REPERTUAR TEATRU LITERACKO - ARTYST.

„CZWÓRKA”, ul. Szaszkiewicza 5 (naprzeciw żand.)

Program VI. do czwartku 4. grudnia: Prolog — S. Michałowski. „Dramat kinematograficzny” A. Własta (Anda Kitschman, M. Halicz). „Jeniec z haremu”, farsa z francuskiego, (A. Miłska, N. Niovilla, J. Szymulska, Z. Orwicz, J. Rygier, M. Windheim). „Fauz i Nimfa”, sketch śpiewny A. Własta (Anda Kitschman, J. Szymulska). Nowe numery solowe wykonują Anda Kitschman, S. Michałowski, M. Windheim. Konferuje S. Michałowski. Początek o godz. 7:30 wiecz. W niedzielę, dnia 30 listopada 1919 o godz. 4-tej Przedstawienie popołudniowe po znizowanych cenach z kompletnym programem wieczornym. We czwartek 4. grudnia benefis S. Michałowskiego.

—o—

Z POWODU KATASTROFY APROWIZACYJNEJ.

W myśl wczorajszej uchwały Rady Robotniczej uda się dziś delegacja jej do gen. delegata p. Gałęckiego o godz. 11 przed poł. Delegaci zbiorą się o godz. 10:45 w lokalu Rynek 8.

W czwartek odbędą się zgromadzenia we wszystkich organizacjach robotniczych z porządkiem dziennym: Nedza aprowizacyjna.

—o—

OBCHÓD LISTOPADOWY

odbędzie się 30 bm. w internacie Piramowicza, ul. Listopada 6 z łaskawym współdziałaniem artystów opery lwowskiej. Początek o godz. 6 wieczorem. Dochód przeznaczony na wdowy i sieroty po obrońcach Lwowa.

ODZNACZENIE oficera polskiego na konkursie artystycznym. Por. Jan Goliński, komendant jednego z oddziałów przy Dowództwie miasta we Lwowie, otrzymał na konkursie Ministerstwa Sztuki i Kultury na godło Państwa drugą nagrodę (pierwszej nikomu nie przyznano). Taką samą nagrodę otrzymało nadto tylko trzech jeszcze artystów: Jan Styka, Karol Tichy i rzeźbiarz Otto.

DYREKCJA TEATRU WODEWILOWEGO komunikuje nam, że po skompletowaniu personalu artystycznego nowymi siłami, z dniem 14 grudnia rozpoczyna sezon zimowy.

ROZDAWNICTWO PREMII DLA MATEK. We środę 17 grudnia o godz. 11 przed południem odbędzie się w miejskim Urzędzie Opieki generalnej i Ochrony prawnej dziecka przy ul. Chorążczynej 22 półroczne rozdawnictwo premii dla matek niemowląt, korzystających z miejskiej Poradni dla matek. Premie te wynoszą: 5 premii po 50, 10 premii po 40 i 20 premii po 30 koron. Premiami temi obdzielone będą tylko matki, karmiące piersią swe niemowlęta, wzorowo je pielęgnujące i ściśle stosujące się do wskazówek i zleceń PP. lekarzy, ordynujących w miejskiej Poradni dla matek.

ZAGADKOWA ŚMIERĆ. Onegdaj trzech mężczyzn przywieźli na stację ratunkową wieczorem śmiertelnie ranionego kulą w pierś Jana Żurawieckiego, piekarza. Wedle niejasnych i chwiejnych zeznań ranego i jego kolegów, stali oni na rogatce Gródeckiej, t. zw. „Kopytkowem” i w tym czasie padł strzał i kula trafiła Z. w pierś. Po zaopatrzeniu mężczyźni ci ubotnieli się, ranego zaś po zaopatrzeniu odwieziono do szpitala, gdzie wkrótce zmarł.

OSOBLIWE „SERCANKI”. Przy ul. Sieniawskiej mieszczą się SS. Sercanki, wynajmujące mieszkania i mające hotel. O tych litościwych osobach pisaliśmy już nieraz, gdyż postępowanie ich z lokatorami nie tylko nie ma nic wspólnego z nazwą, jaką z całą obłudą noszą, ale przynoszone nam od dłuższego cza-

su skargi na ich postępowanie świadczą, że są to jakieś straszliwe megery, przed którymi należy przestrzedz całe społeczeństwo. Już pisaliśmy o wpakowaniu do aresztu niewinnej dziewczyny o rzekomą kradzież płótna, które później się znalazło, przerobione na bieliznę w innym męskim zakonie.

Matka przełożona śmiała się ze staruszka żebraka, którego służąca zrzuciła ze schodów, bo nieszczęśliwiezabłądził w te gościnne progi.

Mieszkała tam pewna nauczycielka - uchodźca którą litościwe osoby chciały zgłodzić, ale wierni znajdują w kościele kradzione w klasztorze wiktuały. Mianowicie aprowizacya miejska dostarcza tam środki spożywcze dla 48 osób, podczas gdy faktycznie nie ma tam więcej nad 20 ludzi.

Te litościwe osoby, gdy się chcą kogo pozbyć z mieszkania, tak mu dokuczają, zwłaszcza w zimie jest ku temu wiele sposobności, że życie może się uprzykrzyć.

Do tego towarzystwa doliczyc jeszcze ks. kapłana i siostrę „Siośię”, a na ich czele matkę Bernardę, a będziemy mieli całość tego dobranego towarzystwa.

Możeby konsystorzajął się tym przybytkiem zajęcia będzie miał tam dosyć, a może tą drogą uniknie zapowiadającego się skandalu.

OBLAWA NA PASKARZY. Na podstawie upoważnienia ministerstwa spraw wewn. i ministerstwa spraw wojsk. DOG. zarządziło onegdaj kontrolę składów, sklepów i podejrzanych o przechowywanie i puszczanie na „pasek” skóry, sukna, płótna etc., — wogóle przedmiotów niezbędnych dla zaopatrzenia armii. Wskutek tego zarządzenia na ulicach miasta pojawiły się silne patrole. Fakt ten wywołał zrozumiałe zaniepokojenie, tem bardziej że o zamierzonej akcji nie zawiadomiono dyrekcji policji. Gdy publiczność dowiedziała się o celach zarządzanej przez DOG. rewizji, powitano fakt oblawy na paskarzy z całym uznaniem. Wyniki są pomyślne.

CZY NOWA AFERA CUKROWA? W czwartek około godz. 8 wieczorem członek MSO. Berliński zakwestyonował w lokalu firmy Węgrzynowski i Ska przy ul. Pańskiej 11 sześć worków cukru w kostkach. Węgrzynowski legitymował się dokumentem, wystawionym przez Wydział spraw aprowizacyjnych dla Małopolski na pobór z magazynów 1425 kg. cukru, przeznaczonego dla Banku przemysłowego, fabryki kart do gry przy ul. Zielonej 20 i dla firmy Oikos. Tłumaczył dalej, że cukier ten zwiózł dlatego do swego prywatnego biura, a nie na miejsce przeznaczenia, że pora spóźniona i biura te są zamknięte. Mimo tego tłumaczenia cukier zakwestyonowano, a Węgrzynowskiego i jego spółnika zaproszono na inspekcję policyjną. Urzędujący komisarz zakwestyonowanie to zatwierdził. Zawzięty członek MSO. nie dał jeszcze za wygraną; postarał się u Komendy dz. I. o zezwolenie na rewizję w fabryce kart. Przy rewizji znaleziono w mieszkaniu dyrektora Bischofa jeden worek cukru, około 80 kg., 6 worków maki białej, wiele szynek i znów mąkę w ilości do 60 kg. Następnie udał się do Banku przemysłowego i u portyera dowiedział się, że wieczorem przywieziono do banku 5 worków cukru, który złożono w magazynie. Tak tu, jak i u p. Bischofa cukier i inne specjały zakwestyonowano aż do dalszego zarządzenia władzy. Tłumaczenie się p. Węgrzynowskiego okazało się o tyle nieprawdziwe, bo właśnie w tym samym dniu i przedtem już cukier do banku i fabrykę odstawił, wynika więc z tego, że nadwyżka, jaką do swego biura zawiózł, miała już tam pozostać. Tłumaczył Węgrzynowski, że dla konsumu Namiestnictwa nabył na Ukrainie 3 wagony cukru w drodze zamiennej za tutki, które dostarczyła fabryka kart, za co też fabryka dostała cukier dla robotników. Za co Bank przemysłowy 5 worków cukru uzyskał, tego nie wyjaśniono; wyjaśni to śledztwo. Robotnikom fabryki kart zwracano uwagę, że dyrektor w razie zwolnienia cukru przez władze powinien im ten cukier rozdzielić bo przeznaczony on jest dla robotników, a także owe 6 worów maki mają być dla robotników przeznaczone. Nie ma więc mizeryi cukrowej; cukier jest i to aż wagonami, ale ludność uboga od miesięcy cukru nie widzi. Prywatni przedsiębiorcy cukier wagonami zwożą dla przeróżnych „konsumów”, wojsko i gmina cierpi niedostatek. Bardzo jesteśmy ciekawi czemu skończy się ta cała afera...

—o—

Z DNIA I NOCY. P. Elżbięcie Rudnickiej, ze Starego Sioła skradziono przy ul. Kurkowej torebkę z 1200 kor. i dokumentami.

P. Tusneldzie Adamowiczowej skradziono w wozie tram. Ł. D. 100 kor. i dokumenty. wyzszczenia z miejsca cen towarów, zaciskały z z pobłażliwością. A kiedy przeniósł się do Lang-

—o—

DNIA 10 GRUDNIA b. r. o ogdz. 8-mej odbędzie się w sali Filharmonji lwowskiej koncert kompozytorski sławnego kompozytora warszawskiego prof. M. Beusmana z udziałem wielkiej orkiestry symfonicznej. — Clou lwowskiego koncertu stanowić ma symfoniczna w 5 ef. p. t. „Pałestyna”. Symfonia ta wystawiona po raz pierwszy w Filharmonji warszawskiej zjednała sobie nadzwyczajne uznanie. Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Akademickiej (pl. Maryacki), lub w księgarni Sięgła, pasaż Hausmana l. 8.

791-1

—o—

Z krak. Akademii umiejętności. Laureanci Akademii umiejętności.

KRAKÓW. 29 listop. (Pat.) Na dzisiejszem posiedzeniu Akademii umiejętności w Krakowie sekretarz Akademii prof. Kazimierz Kostanecki odczytał listę nowomianowanych członków czynnych i członków korespondentów, poczem ogłosił listę tegorocznych laureatów. Najwyższą nagrodę imienia Jerzmanowskich otrzymał Paderewski za niepospolite zasługi, położone dla całości narodu polskiego (wynosi ona 44.295 K), nagrodę im. Prąbasa Barezewskiego na dzieło historyczne otrzymał prof. Józef Kallenbach, za monografię Mickiewicza. Nagrodę malarską z tegoż funduszu otrzymał prof. Wojciech Weiss, za obraz „Floryańska żałoba”.

Prócz tych przyznane zostały jeszcze następujące nagrody: z fundacji Władysława Spasowicza 3000 K otrzymał prof. Aleksander Brückner za pracę p. t. Mitologia słowiańska, i przy uwzględnieniu całej działalności literackiej autora; z fundacji Lindego 1687 K 50 h otrzymał prof. Kazimierz Niśca za pracę pt. Monografie polskich cech gwarowych, wydane w ostatnim trzyleciu, z fundacji Konstantego Simona 900 K otrzymał Dr. Stefan Mazurkiewicz za ogół prac z zakresu teorii mnogości.

—o—

Członkowie i korespondenci Akademii.

KRAKÓW. 29 listop. (Pat.) Na piątkowym administracyjnem posiedzeniu Akademii Umiejętności dokonano wyboru nowych członków Akademii. Wybrani zostali:

1. na wydziale filologicznym: a) członkowie czynni: Dr. Stanisław Windakiewicz, Dr. Tadeusz Sinko;

b) korespondenci: Dr. Julian Kleiner, Dr. Jan Kasprowicz, Dr. Konstanty Wojciechowski, prof. Dr. Karol Appel z Warszawy, Dr. Maryan Szykowski.

2. na wydziale historyczno-filozoficznym: a) czynni członkowie krajowi Dr. Franciszek Ksawery Fierich, Ks. Dr. Jan Fiałek;

b) korespondenci: Dr. Władysław Herinrich, Jan Kochanowski, Dr. Władysław Semkowicz i Dr. Stanisław Zakrzewski.

3. Wydział matematyczno-przyrodniczy: a) korespondenci: Dr. Karol Dziewoński, Dr. Konstanty Janicki, Dr. Ludomir Sawicki.

Zesztoroczne walne zgromadzenie członków Akademii umiejętności w dniu 17 maja wybrało jeszcze dwóch uczonych z Warszawy na członków-korespondentów wydziału filologicznego. Nazwiska ich jako poddanych zagranicznych nie mogły być wówczas podane do publicznej wiadomości, gdyż wybory te wymagały w myśl statutu zatwierdzenia dawnego rządu austriackiego. Dziś wobec zmienionych warunków naszego bytu państwowego odpada ta konieczność. Członkami tymi byli: Gabryel Karaffa-Lorbut, prof. literatury polskiej w Warszawie oraz Ignacy Matuszewski, krytyk i literat, który wkrótce po wyborze zmarł w Warszawie.

Teatr świetliny
Czeratyczny 1.7.

APOLLO

Od soboty 29 listopada br.
!!Niezwykła Atrakcja!!

Dzieje mężatki POLA NEGRI.
Najnowsza sztuka 5 aktowa ze słynną

Konserwatorium dla proletaryatu.

Wiedeńska partya socyjalno - demokratyczna rozwinęła nadzwyczaj

tywą akcję oświatową.

Wiedzą, że tylko świadomy, wszechstronnie wykształcony lud zdoła nie tylko władzę pochwytać, ale silnie w rękę trzymać i utrzymać ku rozwojowi tak materyalnemu jak i kulturalnemu narodu i państwa. Uprawia się planowo i wytrwale wykłady, szkoły partyjne, uniwersytety ludowe, kursy wszelakiego rodzaju, sporty itp. Wycieczki bliższe i dalsze, koncerty i zwiedzanie muzeów, dopełniają umiejętnie ułożonego programu i ogarniającego wszystkie dziedziny wiedzy, ineresów intelektualnych i aspiracji estetycznych kulturalnego, ku coraz wyższej kulturze pnącego się człowieka. A taka drzemie w robotniku wiedeńskim chęć wiedzy i pragnienie wyżyć a się wszechstronnie, że prawdziwą rozkoszą jest, gdy wędruje się do takiej sali wykładów lub koncertowej, czysto robotniczym wypełnionej audytorium (słuchaczami), które ze zrozumieniem i nabożeństwem poddają się wrażeniom z estrady płynącym. Z nadzwyczajną umiejętnością pielęgnuje departament oświatowy partyi

teatr oraz muzykę.

tak doniosłą w wychowaniu uczuciowym człowieka i tyle rozkoszy i przeżyć szlachetnych, dającą człowiekowi. Jest w partyi kilku muzyków, krytyków i historyków muzyki, którzy wprowadzają młodzież w świat zorganizowanych, oraz towarzyszy dorosłych w ten zaczarowany świat tonów, ucząc historii muzyki i ilustrując instrumentem rozwój

jej. Doprowadzają oni robotnika do zrozumienia i głębokiego odczuwania arcydzieł mistrzów tonów tak, że koncerty „proletaryackie“, odbywające się w największych salach koncertowych Wiednia, stale są przepelnione, jak wspomnieliśmy już, publicznością robotniczą, która wchłania wrażenia, ale zgola nie bezkrytycznie.

Ostatnio towarzysze założyli

szkołę muzyczną

dla proletaryatu i dzieci proletaryackich, która ma kształcić już nietylko w inteligentnym słuchaniu, ale ma uczyć muzyki, jej wykonywania, włączenia gry na fortepianie, wiolonczeli, skrzypcach, gitarze. Przyjmuje się uczniów, którzy albo mają już wybitne zdolności, albo przynajmniej wielkie okazują zamiłowanie.

A znajduje się w proletaryacie ogromny skarbiec zdolności wszelakich, które obudzić należy i uruchomić dla podniesienia kultury ogółu, dla uduchowienia i upiększenia jego dążności i nadania każdej pracy piętna piękna. Choć Wiedeń z takimi walczymi trudnościami, o jakich cywilizowane narody zapomniały już być dawno, choć dostawny chłód i głód dręczą jego ludność, szczególnie zaś proletaryat, to ten osiadał mimo walk gigantycznych z brakiem najpierwotniejszych środków do życia, z tą samą siłą i z rozmachem bodaj czy nie większym, walczy, aby wydobyć się z czełuskiej upadku i pognębienia ku wyżynom światła, piękna i uduchowienia.

Oby i nasz robotnik zechciał wejść na tę drogę, by pozostawić poza sobą wszystko, co człowieka upadla.

Napoleon i jego ostatnia miłość

Z pośród licznych pamiętników, dotyczących niewoli Napoleona i jego tragicznego losu na wyspie św. Heleny, szczególnie jeden zasługuje na specjalną uwagę ze względu na swo zabarwienie. Są to pamiętniki pewnego angielskiego podlotka, Betsy Balcombe, które po pierwszym swoim wydaniu w 1844 r. wzbudziły wielkie zainteresowanie, gdyż odsłaniają one Napoleona ze strony nieznaney.

Pamiętniki te noszą tytuł: „Ostatnia przyjaciółka cesarza“.

Mała Betsy, 14-letnie dziewczę o pływających w oczach i łobuzerskich niebieskich oczkach które umiała już mężczyznom dobrze zawracać głowę, była córką angielskiego kupca Balcombe, który jako kierownik rachunkowy angielsko-wschodnioindyjskiego Towarzystwa na wyspie św. Heleny, nabył w pięknej posiadłości „The Briars“.

Kiedy Napoleon jako jeniec przybył na wyspę, rozkwaterował się w domu u Balcombe'a, albowiem jego stałe mieszkanie w Longwood nie było jeszcze przygotowane. Tak więc przez 7 i pół tygodnia był domowym towarzyszem małej Betsy i tutaj spędził jedynie pogodne czasy swej niewoli. Dziewczę to bezwzględnie w dużej mierze przyciągnęło się do tego, że cesarz w „The Briars“ czuł się zupełnie zadowolony.

Zainteresował się on dziewczynką i okazywał jej wielką sympatyę. Sama Betsy w sposób dosyć poglądowy i naturalny przedstawiła nam ten dziwny stosunek swój do dawnego władcy świata. Zanim go poznała, odczuwała przed nim wielką trwogę. „Początkowo“ — opowiada Betsy — „wyobrażałam sobie Napoleona jako okrutnie wielkiego „pożeracza ludzi“ lub olbrzyma z jednym jedynym płonącym czerwonem okiem pośrodku czoła, z daleko wystającymi z ust kłami, którymi małe niegrzeczne dziewczynki rozrywał na kawałki i polykał. Z czasem zmienił się wprawdzie mój sąd o Napoleonie, ale jakaś nieokreślona trwoga przed nim pozostała. Imię Bonapartego łączyłam zawsze z pojęciem czegoś złego i strasznego“

Kiedy oznajmiono jej przybycie tego strasznego człowieka, byłaby najchętniej w jakiś kącie schowała; ponieważ jednak znała nieco francuski język, przyprowadzono ją przed oblicze cesarza, a ujęta jego czarującym uśmiechem i uprzejmem zachowaniem się, w jednej chwili przestała się go zupełnie obawiać. Młoda dama okazała się wkrótce do tego stopnia niegrzeczna i

zuchwała, że wyrządzała Napoleonowi wszelkiego rodzaju psoty, które przerażały jego poważnego kamerdynera Les Cases. Mała przyjaciółka wielkiego cesarza bawiła się z nim i z jego otoczeniem w chwytkę i ślepą babkę, zabierała mu ważne papiery, potraçała mu lokieć, kiedy właśnie przykładał pieczęć, tak, że gorącym lakiem przypiekał sobie palec; będąc w pobliżu Napoleona wabiła do siebie mokrego nowofundlandczyka, który otrząsając się, opryskiwał cesarza wodą, przyprowadzała brzydkie, stare damy, których widok cesarzowi był nieprzyjemny i twierdziła, że są to wyjątkowe okazy piękności, a potem śmiała się z zakłopotania cesarza.

W nietaktowności swojej posuwała się nawet do tego, że mu pokazywała karykatury, w których wyszydzano jego tragiczny los. Napoleon znosił wszystkie te żarty ulubionego dziewczęcia z pobłażliwością. A kiedy przeniósł się do Longwood i nie mógł już więcej jej widzieć codziennie jak przedtem, gniewały go flirty, jakie ta młoda blondynka uprawiała z angielskimi i francuskimi oficerami.

W jego zwierzeniach dziewczęcy sennie nuta zazdrości. Nawet o swego adjutanta Gourgauda był zazdrosny. Gourgaud pisze w swoich pamiętnikach: Cesarz zazdrości mi szczęścia, że mój wzięty Betsy. Sądził on, że względem tego młodego dziewczęcia mam jakieś zamiary. Odpowiedziałem, że nie dla panny Balcombe przybyłem na św. Helene.

Kiedy rodzina Balcombe w marcu 1818 r. opuściła wyspę św. Heleny, skończył się z tem ten drobny epizod z życia Napoleona.

Najstarsi ludzie na świecie.

O ile wiadomo, jest ich dwóch. Pierwszy jest Amerykanin John Tonesse, liczący lat 124. Chodzi on codziennie elastycznym krokiem na spacer, nie gardzi widokiem pięknych kobiet i co wieczór spędza kilka godzin w gospodzie przy fajce i winie.

Starszym od niego jest mieszkaniec Konstantynopola Zoro, liczący lat 144. Wstaje codziennie o świcie i pracuje przez cały dzień w arsenale wraz ze swymi synami, wnukami i prawnukami. Tytoniu nie pali, a pije tylko czarną kawę. Posiada medal złoty, zdobyty pod Sewastopolem. Jedynym jego marzeniem jest przestać pracować i raz już odpocząć, gdyż, jak powiada, od rannego wstawania bolą go już kości.

Drożyna i taryfa.

Lwów, 28. listopada

Z miasta, ze ster konsumentów piszą nam: W dniu zniesienia taryfy czarna rozpacz ogarnęła masy kupujących. Widziałam na placach targowych panie, które na widok rozpromienionych z radości twarzy paskarek-przekupek i podwyższenie z miejsca cen towarów, zaciskały z gniewu ręce i nie robiąc zakupów wracały z oczem do domu. Ten nieszczęśliwy eksperyment zniesienia taryfy kosztował mnie 600 do 700 kor. w ostatnich tygodniach, bo o tyle więcej musiałam wydać na mą, 6 osób liczącą rodzinę, ze stałych poborów męża. Wydatek ten musiałam pokryć z różnych pożyczek, bo sama nie prowadzę żadnych paskarskich interesów. Różnica cen obecna tak się przedstawia:

Przed zniesieniem taryfy w pokątnym paskarskim handlu kosztowało:

1 kg pęczaku	9—10 K, obecnie 24—26 K
1 kg ziemniaków	1 60—2 K, obecnie 3—4 K
1 kg maki	26—28 K, obecnie 30 K
1 kg kaszy brecz.	16 K obecnie 24—28 K
1 kg ia-oli	10 K obecnie 16—20 K
1 kg buraków	1 20 K, obecnie 3—4 K
1 kg stoniny	do 40 K, obecnie 50—60 K
1 jajo	1 K, obecnie 1 60 K
1 litr mleka	4—5 K, obecnie 7 K
1 chleb	do 24 K, obecnie 30 K

Ceny różnie się wahają, tak, że za ten sam towar w różnych sklepach ustanawiają różne ceny. Przekupnie, zdemoralizowani obecna bezkarnościami stale podwyższają cenę bez żadnego powodu — strach pomyśleć jakie stosunki zapędzają na przednówku lub w czasie zawiści społecznych i wstrzymania dowozu, którą to, pomyślną dla siebie konjunkturę, paskarze bezlitośnie wykorzystują. Należy przeto koniecznie wprowadzić bodaj na niektóre artykuły ceny maksymalne, jakoto na kaszę i owoce strączkowe, bo życie nasze wobec tych potwornych stosunków staje się niemożliwe.

Zasięgą wielką jest wobec nas wyzyskiwanych, stanowisko Szan. Redakcyi „Dziennika Ludowego“, oraz tych członków komisji aprowizacyjnej, którzy domagali się wprowadzenia na nowo taryfy, którą też należy jaknajprędzej wprowadzić w życie. — Z szacunkiem

Stefania C.

3 sali koncertowej.

IRENA DUBISKA wiolinistka.

Na koncertach strzyptków zadawaliśmy zazwyczaj jeden zmysł, a mianowicie słuch! — Na piątkowym koncercie miała publiczność dużo zadowolenia zwrokowego, bo przed publicznością pojawiła się młodziutka i bardzo ładna osóбка, p. Irena Dubiska — wiolinistka.

Przyznam się, że wolałbym, aby p. Dubiska była mniej piękna, bo słuchałbym więcej gry i działałbym spokojniej. (Myślę tu nie tylko o sobie, ale i o innych młodych... recenzentach!)

P. Dubiska jest znakomitą wiolinistką, technice posiada bardzo dobrą, program wybrała poważny, powiedziałyby za poważny!

Wiek bowiem ludzki jest także bardzo poważnym czynnikiem wpływającym na ujęcie i oddanie jakiegoś dzieła sztuki.

Najładniej z całego programu wypadły kompozycje J. Suka: m. poco triste, a mistrzowskie wykonanie Bachowskiego menuetta 1-go i 2-go świadczy o wielkim talencie wirtuozowskim p. Dubiski. Statkowskiego mazurek przeszedł bez większego wrażenia, świetnie natomiast odegrała p. Dubiska fantazję z op. Carmen. (Bizet-Sarasate), jednakowoż flagioletry nie wyszły tak, jak się tego od wirtuoza-wiolinistki wymaga!

Sukces miała p. Dubiska wielki świadczyć o tem gromkie oklaski; nadto, jeden z chopinowskich nokturnów przelonał nas, że indywidualność w grze p. Dubiski zaznacza się już wyraźnymi konturami. Akompaniował, jak zawsze świetnie (mimo jednej tylko próby) p. dr. Radziński.

—o—

W. Kaczmar.

Nie wolno oszczędzać na szkole i oświacie!

Uchwałą z dnia 6. listopada postanowiło Prezydium Związku polskich Towarzystw Nauczycielskich wezwać nauczycielstwo do akcji, mającej na celu zainteresowanie szerokiego ogółu społeczeństwa naszymi sprawami i potrzebami szkolnictwa polskiego.

Wśród zgiełku i walki o najniezbędniejsze środki do życia, wśród rozgwaru wojennego i wśród o ustalenie granic państwa, przy gorączce wykonywania reform społecznych, mających urządzić gospodarze życie narodu, zapomina się niekiedy o podświadomych wartościach, z których urosnąć może potęga narodu. Zapomina się o szkole, o wybitnym dowodząc, że w chwili dźwignięcia państwa i wyzwolenia się narodu z pęt niewoli, co tchu w piersiach

trzeba nam budować szkolnictwo polskie we wszelkiej formie, by wytepić analfabetyzm i podnieść kulturę szerokich mas i by przygotować kasty fachowych pracowników, wytworzyć liczne szeregi inteligencji, moralnie i umysłowo przygotowane do pełnienia ważnych i odpowiedzialnych funkcji społecznych i państwowych, by kulturę i naukę polską wnieść na najwyższe szczeble rozwoju. Od stopnia i szybkości działania i rozszerzenia się oświaty zależy niewątpliwie teżżność gospodarza i polityczna naszego państwa.

Tę prawdę należy społeczeństwu naszemu co najmniej przed oczy postawić.

Uczynić to musi nauczycielstwo, najbardziej wyczuwające wartość i znaczenie szkoły, najlepiej poinformowane o jej brakach i potrzebach.

Związek polskich towarzystw nauczycielskich wzywa więc zrzeszone stowarzyszenia do rozwinięcia energicznej pracy w kierunku zwrócenia uwagi szerokiej opinii społecznej na dzisiejszy stan rzeczy, panujący w szkolnictwie i na konieczność wzbudzenia we wszystkich sferach naszego środowiska czynnego zapamiętanie budowania gwałtownie oświaty szkolnej.

Niech z szeregów nauczycielskich wyjdzie i własnością całego społeczeństwa stanie się hasło: **NIE WOLNO ROBIĆ OSZCZĘDNOŚCI NA SZKOLE I OSWIACIE!**

Głos ten dotrzeć wnieść do Sejmu, do Rządu i wważyć w jego decyzji, pobudzić do szlachetności na rzecz szkolnictwa, jako, że za klęskę o polną narodową należy uważać fakt, iż budżet szkolny wynosił w I. półroczu 1919 r. 2 proc. ogólnego budżetu na terenie b. Królestwa, a istnieją poważne wątpliwości czy stosunek ten ulegnie zmianie na przyszłość. Poszczególne towarzystwa nauczycielskie zechcą w zakresie własnego

działania, wezwać swe oddziały i członków do pracy i czynu.

Odezwe tę podpisali: Paweł Sosnowski (Warszawa), Julian Smulikowski (Lwów), Ignacy Thomas (Poznań), dr. Karol Dawidowski (Kraków), Henryk Rygiel (Warszawa).

OGŁOSZENIA Magistratu.

WAŻNOŚĆ KART CELEBOWYCH Nr. 4, która upływa z dniem 29 listopada, przedłuża się do dnia 1 grudnia 1919 włącznie. Zarazem zawiadamia się, że drobna sprzedaż ziemniaków rozpoczyna się dnia 1 grudnia w dotychczasowych miejscach sprzedaży. — Miejski Zakład aprowizacyjny.

ZMIANA LOKALU BIURA OKR. Magistrat podaje do wiadomości, że Biuro okręgowe dla rozdawnictwa kart spożycia dzielnicy II-giej, mieszczące się dotąd w realności l. orj. 8 ul. Bernsteina — zostaje z dniem 2 grudnia 1919 przeniesione do realności l. orj. 12 ul. Krasickich w parterze, na prawo.

Z powodu przeprowadzki Biuro to będzie zamknięte w dniach 2 i 3 grudnia 1919.

Komunikatu.

ZARZĄD UNIwersytetu Ludowego odbędzie posiedzenie we wtorek o godz. 6:30 wieczór, w lokalu plac Akademicki l. 1.

ZGROMADZENIE TOW. SZEWSKICH odbędzie się w niedzielę, dnia 30 listopada 1919 o godz. 10 przedpołudniem w lokalu Rady P. P. S., Rynek 8 z porządkiem dziennym: Sprawa organizacyj.

BACZNOŚĆ DOZORCY DOMÓW I SŁUŻBA DOMOWA! W niedzielę dnia 30 bm. o godzinie 5 po południu w lokalu R. R., Rynek 8, I. p. odbędzie się Zgromadzenie członków stow. „Praca” z porządkiem dziennym: Organizacja. — Jawcie się wszyscy! Zarząd.

BACZNOŚĆ CZELADNICY FRYZYERSCY! W niedzielę, dnia 30 listopada b. r. odbędzie się o godz. 5 po południu zgromadzenie poufne przy ul. Kotlarskiej l. 2, II. piętro.

DO P. T. PRACODAWCÓW FRYZYERSKICH! Organizacja pracowników fryzyerskich zawiadamia najniżej, iż Biuro pośrednictwa pracy zostaje z dnjem dzisiejszym przeniesione do własnego lokalu przy ul. Kotlarskiej l. 1, II. p. — Biuro otwarte codziennie od godz. 7 do 9 wieczorem, w niedzielę zaś od godz. 5 do 7. 784—4

KOŁO ZABAWOWE STOW. KAFLARZY rozpoczyna z dniem 2 grudnia 1919 nowy kurs tańców. — Wpisy przyjmuje sekretarz Koła we wtorki i piątki każdego tygodnia w godzinach wieczornych w lokalu przy ul. Zielonej l. 4. 794—4

OGŁOSZENIA.

DENTYSTA
Dr. Jakób Owiniński
pracownia dentyst.-techniczna, Halicka 21

STRAMPILIE kauczukowe i metalowe wykonuje po najtańszych cenach
rytownik I. Goldgeier, ul. Sykstuska 17.

GODŁA PAŃSTWOWE

malowane i z metalu
lane wykonuje po najtańszych cenach
rytownik I. Goldgeier, ul. SYKSTUSKA L. 17.

Kocy świeży transport nadszedł,
Kosze wiklinowe na węgle lub kartofle
Świeczki woskowe na Boże drzewko,
oferuje po najniższych cenach 1540—2
DOM HANDLOWO-KOMISOWY

TEODOROWICZ, WEŁESZCZUK i Ska
LWÓW, SYKSTUSKA 14.

Latarki elektryczne w wielkim wyborze
Baterie elektryczne codziennie świeży transport

poleca hurtownie **DOM EXPORTOWO-HANDLOWY**

Wysyłka pocztowa tylko za poprzednim nadesłaniem należności.

*****
*****
*****
Każdy palacz
*****
*****
*****
musi przyznać, że
tutaj i bibuli cygaretkowe
*****
*****
*****
„SOLALI”
są najlepsze.
*****
*****

Co wywieziono z Austrii do Polski.

Ministerstwo Przem. i Handlu komunikuje: Do dnia 13. listopada wywieziono z Austrii do Polski na zasadzie zawartej dnia 21. maja umowy kompensacyjnej następujące ilości towarów:

Gotowa odzież 10,000,000 kor., papier rotacyjny 2,800,000 kor., papier handlowy 3,500,000 kor., Żelazo i towary żelazne 109,750,000 kor., artykuły elektrotechniczne 14,600,000 kor., metale 1,172,000 kor., produkty chemiczne 3,725,000 kor., obuwie 280,000 par.

Ogółem wywieziono mniej więcej na sumę 180 milionów koron.

TEATR STYLOWY Od piątku 28 listopada b. r. **„Chimera”** **Nowość!** **PORAŻ. PIERWSZY we LWOWIE!**
Lwów, ul. Akademicka 8.

Najpiękniejsza Amerykanka - **Fern Andra** - słynna gwiazda filmowa - w znakomitym obrazie - dramatycznym w 5 częściach

Wiosenne burze w życia jesieni

Do szwalni Czerwonego Krzyża

potrzeba
50 pracowników do szycia, 20 do krajania, 10 do wykończenia płaszczy.

Osoby zapisane na listę pracowników przez P. Kazecką w Komendzie miasta zgłoszą się w warsztatach ekwipunkowych ul. Janowska l. 31 od 9—1 rano.

Osoby nie zapisane mogą się zgłaszać w Komendzie miasta, Biuro kapitana Żuławskiego od 10 do 12 rano.

Z dni świtu Polski

Minione dni męczeństwa i chwały oręża polskiego

DRUKI SĄDOWE

papier kancelaryjny, maszynowy, conceptowy i koperty poleca:
Drukarnia Ign. Jaegera
we Lwowie, ul. Sykstuska 31.

NAJLEPSZY PODAREK NA ŚWIĘTEGO MIKOŁAJA I GWIAZDKĘ!

GRZESIA

piśmo obrazkowe dla dzieci od lat pięciu do ośmiu. Wychodzi dwa razy na miesiąc. Prenumerata kwartalna **K 12** — z przesyłką pocztową **K 12.50**. Oplacający prenumeratę na rok 1920 z góry **K 50** otrzymają **bezpłatnie** listopadowe i grudniowe zeszyty „Grzesia“ zawierające początek ilustrowanej powieści p.t. **KUBUŚ I BUBUŚ** — przygody synów szalonego Grzesia. Tekst Barego Jana, rysunki Kamila Machiewicza. — **Kto kocha swe dzieci i chce sobie i dzieciom sprawić radość niech zaprenumeruje „GRZESIA“.**

Administracja: L W Ó W, Hotel Georgea (Księgarnia Altenberga).

796-1

Dentysta Dr. Wł. HELFER i JÓZEF RAPPAPORT, ul. Kopernika 3.

Nagniotki

uporczywe odciski i zgrubiałe naskórki usuwa radykalnie bez najmniejszego bólu

ETTINGERA BALSAM NA ODCISKI

Cena flaszki z pędzelkiem **3 kor.**

Skład i wyrób:

APTERA M. ETTINGERA, LWÓW, PLAC GOŁOCHOWSKI

Ważne dla

Konsumów i stołowni wojskowych!

Rok założenia 1860.

Rok założenia 1860.

WINA

austryackie, węgierskie, włoskie, zieleniaki szamordne i tokajskie naturalne w beczkach i w fiolaskach najprzedniejszej jakości po cenach przystępnych poleca

Max Wixel i Syn

we Lwowie, ul. Krakowska 14.

Opakowanie na prowincję zaliczamy po cenie kosztów.

Konfekcja damska

Magazyn mód J Dąbrowskiej we Lwowie, Akademicka 1, poleca płaszcze, suknie wełniane i jedwabne, bluzki wełniane i Crepe-de Chine, kostiumy, spodnice i t. p. po cenach konkurencyjnych.

Wagę decymalną

wymienię ratami za chleb. Wiadomość w Administracji „Dziennika Ludowego“.

Podarki praktyczne

na św. Mikołaja poleca Szwain'a Pol. Zw. Niewiast katolickich Rynk 30.

Blacharza

automobilowego przyjmie zaraz „MOTOR“ Kopernika 54. 796-3

Austryackie pożyczki

pożyczki asygnaty polskie, oraz wszelkie pieniądze kupuje po kur. Głęboka 21, l. p. drzwi na lewo.

Chelewki

wszelkiego fasonu dokładnie i punktualnie wykonują polecając się Pp. majstrom szewskim Były współpracownik firmy J. Wojciechowski. Karol Bozoki, ul. Sienkiewicza 11. Pracownia wierzchów obuwia. 1543-2

Cozercia

możliwie bezdzielny potrzebny zaraz do gmachu dawnej Dyrekcyi kol. Krakwickich 5. Mieszkanie z łożem i światłem. Zgłoszenia: Zarząd domów iund. Dyrekcyja kolei państw. ul. Zygmuntowska 1, III p. 333.

„Bersona“ gumki

do obcasów, damskie i męskie w wielkim wyborze: poleca zakład dla objania zelówek ochraniaczami **ADOLF GOLDBERG** Lwów, Sykstuska 10.

L. 6880/919.

1592-3

Miejska elektrownia

zwracając uwagę odbiorców na rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych z dnia 1-go listopada 1919 r., dotyczące

ograniczenia zużycia prądu elektrycznego, zakazujące wszelkiego rodzaju reklam świetlnych, oświetlania napisów firmowych, oświetlania okien wystawowych i ograniczające oświetlenie lokali publicznych i mieszkań prywatnych do trzech świec na 1 metr kwadr. podłogi (patrz szczegółowe rozporządzenie), uprasza o ścisłe zastosowanie się do tego rozporządzenia, w przeciwnym bowiem razie konsumentom przekraczającym, zwłaszcza między godziną 4-tą a 7-mą wieczorem, te granice zużycia prądu elektrycznego, **dopiero prądu elektrycznego zostanie wyłączony.**

We Lwowie, dnia 26. listopada 1916.

NOWA

RESTAURACJA i KAWIARNIA

LA REPUBLIC

została otwarta.

Codziennie

KONCERT MUZYKI

salonowej

w porze obiadowej od 12-2 i 8-12 wręcz. w gmachu **HOSTYNNYCI** przy ul. **Kościuszki 1**, (róg ul. Sykstuskiej).

WOZY

GOSPODARCZE

nowe jedno i parokonne wraz z drabinami lub bez z fabryki Oświęcim w każdej ilości natychmiast ze składu we Lwowie dostarcza po cenach fabrycznych wyłącznie firma

A. KELLER, Lwów, ul. 3. Maja 12.

L. 2320/19.

Tustanowice dnia 21 listopada 1919.

Rozpisanie licytacji ofertowej.

Na podstawie uchwały Rady przybocznej z dnia 20 listopada b. r. rozpisuje się niniejszym licytację ofertową

na budowę hali targowej

konstrukcyi żelazno-betonowej na targowicy w **Tustanowicach.**

O bliższych warunkach budowy dowiedzieć się można w urzędzie miejskim w Tustanowicach, dokąd należy wnosić oferty zaopatrzone w wadyum w wysokości 200% ceny żądanej.

1556-1 Komisarz rządowy: inż. W. KOBAK.

TABLICE NIGROBOWE K. 30

MONOGRAMY SREBRNE K. 15

TABLICZKI MOSIĘZNE K. 15

STAMPILIE KAUCZUKOWE

oraz **METALOWE**

WYKONUJE GUSTOWNIE I SZYBKO JEDYNI FIRMĄ

- ZAKŁAD - **D. WEISS** I FABRYKA

RYTOWNICZY **PIECZĘCI**

LWÓW **SYKSTUSKA 13** I. PIĘTRO.